

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету суспільних наук
_____ д.політ.н, проф. Остапець Ю.О.
«_____» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Статус дисципліни
Мова навчання

Другий (магістерський) рівень
03 Гуманітарні науки
033 Філософія
Філософія
Вибіркова
Українська

Ужгород 2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української соціально-філософської думки» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 033 Філософія, освітньо-професійної програми «Філософія».

Розробник: доц., к.юрид.н.Шандра Б.Б., доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії протокол № 11 від «26 » червня 2019 р.

Завідувач кафедри філософії _____ доц.,к.філос.н Левкулич В.В.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук протокол № ____ від « ____ » _____ 2019 р.

Голова науково-методичної комісії _____ доц.,к.іст.н. Стряпко І.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача – 2	1-й	1-й
	Лекції:	
	26 год.	14 год.
	Практичні (семінарські):	
	20 год.	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: письмова робота	Самостійна робота:	
	74 год.	106 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – дати виклад історії зародження, формування і розвитку української соціально-філософської думки як:

- a) невід’ємного елемента духовної культури народу;
- b) способу осмислення соціально-економічних та духовно-культурних процесів у відповідну історичну епоху;
- c) засобу формування провідної верстви народу та української національної ідеї. забезпечення майбутніх магістрів необхідними знаннями найперших життєвих орієнтирів, оволодіння свідомими засобами самовизначення людини у світі.

Головним завданням дисципліни є: забезпечити формування засадничих знань про основні етапи розвитку історично-світової та вітчизняної соціально-філософської думки, сучасні тенденції розвитку філософської думки, найбільш відомих авторів філософських систем, їх головні праці. Освоєння здобувачами теоретичних положень соціально-філософських вчень українських філософів, формування розуміння теоретичних витоків української філософії, прищеплення вміння вбачати її національну своєрідність, формувати розуміння здобувачами місця української філософії в контексті світової філософії, та її значення для розвитку національної свідомості.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність

ІК здатність ставити та успішно вирішувати на достатньому професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, розв’язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності(ЗК)

ЗК1. Вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв’язання задач, так і до розв’язання нетипових задач.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з іншої предметної області.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки.

ЗК7. Здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації.

Фахові компетентності(ФК)

ФК3. Навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв’язанні власних дослідницьких проблем.

ФК7. Навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методологією герменевтики.

ФК13. Вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи щодо філософських проблем під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах.

ФК14. Здатність фахово прогнозувати розвиток процесів у соціально-гуманітарних сферах з урахуванням регіонального фактору.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБ 2.4 Історія української соціально-філософської думки викладається в 1 семестрі 1-го року навчання

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Філософія», вивчення навчальної дисципліни «Історія української соціально-філософської думки» повинно забезпечити досягнення таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати теоретичні основи філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук	ПРН1
Знати актуальні проблеми сучасної філософської думки та міждисциплінарної сфери філософії	ПРН3
Демонструвати спеціалізовані знання в межах певної філософської проблематики, детермінувати системну обізнаність з відповідною спеціальною літературою	ПРН4
Екстраполювати спеціальні методології інших соціогуманітарних наук у міждисциплінарний філософський дискурс.	ПРН6
Пропонувати інноваційні розв'язання задач, прагнути самостійності міркувань та умовиводів.	ПРН8
Розуміти і використовувати методологію та сучасні аналітично-інформаційні системи та технології в обраній філософській спеціальності.	ПРН9
Розробляти пропозиції щодо вирішення актуальних проблем суспільного характеру на регіональному, національному та міжнародному рівнях.	ПРН14
Вирішувати практичні соціально-гуманітарні завдання, зокрема регіонального характеру.	ПРН18

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія української соціально-філософської думки»:

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр РН
Знати категорійно-понятійний апарат соціальної філософії, філософського осмислення природи суспільства.	ПРН 1
Розуміти суть історіософських концепцій відомих авторів соціально-політичних систем в період розвитку української соціально-філософської думки	ПРН 1
Знати історичні витоки та особливості формування соціально-філософської думки в Україні, соціальні конфлікти та суспільний прогрес	ПРН 4
Вміти аналізувати праці видатних представників соціально-філософської думки та використовувати набуті знання в філософському дискурсі	ПРН 6
Вміти приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, робити правильні висновки при вирішенні історичних, політичних, соціальних питань; використовувати інформаційні технології для пошуку, аналізу і узагальнення результатів	ПРН 9
Розробляти пропозиції щодо вирішення соціальних, національних та культурних проблем філософського характеру на регіональному, національному та міжнародному рівнях	ПРН14
Впроваджувати соціально-гуманітарні завдання регіонального характеру, узагальнюючи історико-філософський і соціальний досвід.	ПРН 18

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Поточний контроль – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання здобувача за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними заняттями, самостійною роботою;

Проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувача, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;

Підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: стандартизовані тести, реферат, доповідь з презентацією.

Знання, вміння та навички здобувачів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і розв'язування тестів. Кожне завдання модульної контрольної роботи (2 теоретичні і 30 тестових завдань) оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 20 балів (по 10 балів кожне теоретичне питання); тестові завдання оцінюються в 30 балів – по 1 бал за кожний тест (разом за контрольну – 50 балів). Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання. Упродовж семестру проводяться два модульні контролю, обов'язкові для всіх студентів. Модульний контроль (МК) №1 включає навчальний матеріал (теми 1-7), а МК№2 відповідно (теми 8-12), таблиця 2. У цій таблиці наведено також максимальну кількість балів з кожної теми, яку може отримати студент. Після проведення останнього заняття за кожним модулем, відповідно до розкладу, проводиться модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Результат екзаменаційного контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо здобувач погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в екзаменаційну відомість. Якщо здобувач не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає іспит у формі письмової роботи. Максимальна оцінка за письмову роботу на іспиті – 100 балів.

Таблиця 1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Семінарські заняття	5	10	5	10
Самостійна робота	1	10	1	10
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	2	10	2	10
Есе	2	10	2	10
Реферат	1	5	1	5
Доповідь з презентацією	2	5	2	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Модульне контрольне оцінювання (МКО) проводиться в письмовій формі. Завдання для МКО включає два теоретичні питання (кожне оцінюється max 15 балів) і двадцять тестових завдань (max 20 балів). **Максимальна кількість балів за МКО – 50.**

Сумарна кількість балів модульного контролю визначається як середнє арифметичне балів за два модулі і складає максимум 100 (таб. 2).

Таблиця 2

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Сума	Модульна контрольна робота
7	7	7	7	7	7	8	50	50
Разом за модуль 1								100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

T8	T9	T10	T11	T12	Сума	Модульна контрольна робота
7	7	7	6	6	50	50
Разом за модуль 2						100
Модульний контроль						100
Підсумкове оцінювання (екзамен)						100

Допуск здобувача до підсумкового контролю знань здійснюється відповідно до діючих в університеті положень.

Підсумковий контроль (екзамен) проводиться у відповідності розкладу екзаменаційної сесії, в комплексній (або усній) формі.

Підсумковий контроль проводиться за навчальним матеріалом, визначеним цією робочою навчальною програмою у повному обсязі. До екзаменаційного білету включено три теоретичні питання.

Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Бали, отримані студентом конвертуються в підсумкову оцінку з дисципліни у відповідності до шкали оцінювання (таблиця 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (вичерпність, чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння оперувати фаховою інформацією, і насамперед визначеною обсягом програми цієї навчальної дисципліни;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; здатність формулювати власні аналітичні висновки та оцінки різних аспектів предмету вивчення цієї дисципліни.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Становлення та розвиток соціально-філософської думки

Тема 1. Особливості визначення предмету та становлення соціально-філософської думки в Україні

Предмет, метод і значення соціально-філософської думки в Україні. Історія української соціально-філософської думки як чинник розвитку національної самосвідомості та культури. Соціальна структура суспільства. Матеріальна та духовна культура. Соціальні конфлікти. Суспільний прогрес.

Тема 2. Основні методологічні засади аналізу формування соціально-філософської думки в Україні

Історія соціально-філософської думки в Україні як складник загального українознавства. Проблема періодизації історико-філософського процесу в Україні. Історія соціально-філософської думки в Україні в контексті європейських філософських традицій.

Тема 3. Теоретичні проблеми соціальної - філософської думки в Україні

Нація та її культура. Філософська культура нації. Всесвітня філософія і філософії національні. Етнопсихологія та її роль у становленні національної філософії. Україна на

перехресті філософських культур. Проблеми періодизації української філософії. Філософія і держава. Державна філософія. Філософія і її мова. Філософія і релігія. Перспективи розвитку філософії в Україні.

Тема 4. Соціально-філософські ідеї в культурі Київської Русі

Процес становлення вітчизняної суспільно-філософської думки. Цивілізаційні передумови формування суспільно-філософської думки Русі-України. Християнство як основний чинник формування філософського мислення в цілому та суспільно-політичного зокрема. Онтологічні та натурфілософські уявлення діячів культури Київської Русі. «Руська Правда» Ярослава Мудрого як пам'ятка звичаєвого і природного права. «Повчання» Володимира Мономаха та його морально-етичний зміст.

Тема 5. Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України (кінець XV – початок XVII ст.)

Соціально-культурна ситуація в Україні в кінці XV ст. Особливості поширення ренесансних ідей. Вплив ідей неоплатонізму, ісихазму та «Ареопагітиків» на формування української світоглядно-філософської культури. Українсько-європейський контекст гуманістичних ідей Ю. Дрогобича, П. Русина, Ст. Оріховського та ін. Духовно-культурна роль і значення філософських ідей діячів Острозького культурно-освітнього центру. Філософія («любомудріє») як реалізація любові до Бога. Роль полемістів в утвердженні самобутності українського християнства. Іван Вишенський та його орієнтація на візантійські й давньоруські традиції.

Тема 6. Розвиток суспільно-філософської думки в Києво-Могилянській академії

Києво-Могилянська академія як осередок професійної філософії. Православні братства і колеги та поширення ними суспільно-філософських ідей, захист ними духовних цінностей українського народу. Києво-Могилянська академія як центр уславлених політичних вчених і мислителів. Прогресивні гуманістичні ідеї П. Могили. Принципи раціональної моралі І.Гізель. Концепції Ф.Прокоповича. Морально-етична та релігійна проблематика.

Тема 7. Соціальна концепція Г. Сковороди

Особливості соціально-філософського вчення та життєвої позиції Г. Сковороди. Етичні погляди Г. Сковороди, які засновані на критиці соціальної нерівності. Визначальні принципи філософського вчення. Учення про дві натури. Учення про три світи. Біблія як символічний світ. Біблійно-міфологічна символіка і герменевтика Г.Сковороди. Самопізнання як богопізнання. Концепція природовідповідної праці. Філософія серця. Місце філософії в досягненні щастя. Значення філософії Г.Сковороди в розвитку світоглядних та гуманістичних ідей в українській культурі.

Модуль 2. Суспільно-філософська думка в Україні кінця 18 – першій половині 19 ст.

Тема 8. Кирило-Мефодіївське товариство та основні соціальної і національної-визвольної ідеї

Соціально-економічні та духовно-культурні передумови формування національної ідеї. Програмні документи «Статут та правила товариства». Ідеї самобутності українців. Соціальні та національні визвольні ідеї. Світоглядно-культурне спрямування діяльності Кирило-Мефодіївського товариства: загальнослов'янська та українська ідея. Погляди М.

Костомаров на суспільство, історію та його «Книга буття українського народу». «Дві російські народності». «Україноцентричність» провідні ідей П.Куліша. Творчість Т.Шевченка як «філософія трагедії» українського народу. Вплив ідей Кирило-Мефодіївського товариства на формування світогляду й наукових інтересів О.Потебні. Проблема історії та філософії мови. Учення О.Потебні про зовнішню і внутрішню форму слова. Мова як ознака єдності народу і вираження національної свідомості.

Тема 9. Соціально-філософські погляди представників громадівського руху

Соціально-історичний зміст громадівського руху в Україні. Основні ідеї соціальної філософії М.Драгоманова. Просвітницьке спрямування і морально-етична проблематика соціальної філософії М.Драгоманова. Ідея громадівського соціалізму. Історіософія М.Драгоманова. «Молода Україна». Історіософські ідеї Т.Зіньківського. Екзистенційно-художній характер філософських пошуків І.Франка. Етико-антропологічне розуміння філософських проблем. Проблема героя, особистості і народу. Ідея суспільного поступу. Співвідношення свідомого і несвідомого в поетичній творчості.

Тема 10 . Філософські ідеї у творчості діячів української культури початку ХХ ст.

Особливості соціально-економічної та духовної ситуації в Україні в перші десятиліття ХХ ст. І.Франко про завдання нової української молоді. Науково-філософський ідеалізм Б. Кістяківського. Соціологічні погляди Б. Кістяківського. Проблема національного і політичного самовизначення України. Антропокосмізм В. Вернадського. Суспільно-політична позиція В. Вернадського. Історіософська концепція М. Грушевського. Держава чи народ? Морально-етичні засади «конкордизму» В. Винниченка.

Тема 11. Історичні витоки та особливості формування соціально-філософської думки на Закарпатті.

Особливості розвитку соціально-філософської думки на Закарпатті . Суспільно-філософські погляди М. Андрелла. А.Ф. Бачинський та його роль у становленні ідеології просвітництва. Основний зміст філософських та правничих ідей у творах та університетських курсах П.Людія. Подолання бідності та соціального зла у просвітницьких позиціях І. Орлая. Теоричні побудови М.Болудянського щодо відміни кріпосного права. Погляди Гуци-Венеліна стосовно ролі народних мас в історії. Дійстичні погляди В. Довговича та його громадська діяльність. Дослідження М. Лучкая з питань соціально-економічного та культурного розвитку краю доби феодалізму. Філософські погляди О. Духновича через призму соціально-етичної проблеми. А. Волошин - ідея єдності русинів. Філософський аналіз суспільних явищ Ф. Потушняк.

Тема 12. Розвиток суспільно-філософської думки України в радянській і пострадянській період

Атеїстична й антинаціональна спрямованість марксистської філософії в СРСР. Філософія як ідеологія й апологетика політичного режиму. Згубна роль офіційної філософії в долі української культури та її діячів у 20-х – 30-х роках 20 ст. Особливості функціонування і роль академічної (офіційної) філософії в Україні: боротьба з «українським буржуазним націоналізмом»; боротьба з «уніатською церквою»; критика «релігійного сектантства» та сіонізму; формування «нової спільноти – совєцький народ»; формування «комуністичного світогляду». Марксистська філософська спадщина і переосмислення ролі філософії в українському суспільстві. Філософія і проблема

цілісності української культури. Формування нових філософських центрів в Україні. Філософія і завдання формування української національної ідеї. Роль філософії у формуванні громадянського суспільства. Українська філософська думка в контексті європейської та світової філософії.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	У тому числі			
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота
Модуль 1					
Тема 1. Особливості визначення предмету та становлення соціально-філософської думки в Україні	9	2	2		5
Тема 2. Основні методологічні засади аналізу формування соціально-філософської думки в Україні.	8	2	1		5
Тема 3. Теоретичні проблеми соціальної - філософської думки в Україні	9	2	2		5
Тема 4. Соціально-філософські ідеї в культурі Київської Русі	9	2	2		5
Тема 5. Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України (кінець 15 – початок 17 ст.).	9	2	2		5
Тема 6. Розвиток суспільно-філософської думки в Києво-Могилянській академії	9	2	2		5
Тема 7. Соціальна концепція Г. Сковороди	8	2	1		5
<i>Модульна контрольна робота</i>					
<i>Разом за модуль</i>	<i>61</i>	<i>14</i>	<i>12</i>		<i>35</i>
Модуль 2					
Тема 8. Кирило-Мефодіївське товариство і розробка філософії української національної ідеї.	12	3	1		8
Тема 9. Соціально-філософські погляди представників громадівського руху	13	2	2		9
Тема 10. Філософські ідеї у творчості діячів української культури початку ХХ ст.	11	2	1		8

Тема 11. Історичні витоки та особливості формування соціально-філософської думки на Закарпатті	12	3	2			7
Тема 12. Розвиток суспільно-філософської думки України в радянській і пострадянській період	11	2	2			7
<i>Модульна контрольна робота</i>						
<i>Разом за модуль</i>	<i>59</i>	<i>12</i>	<i>8</i>			<i>39</i>
Разом	120	26	20			74

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	У тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Особливості визначення предмету та становлення соціально-філософської думки в Україні	9	1				8
Тема 2. Основні методологічні засади аналізу формування соціально-філософської думки в Україні.	9	1				8
Тема 3. Теоретичні проблеми соціальної - філософської думки в Україні	10	1				9
Тема 4. Соціально-філософські ідеї в культурі Київської Русі	10	1				9
Тема 5. Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України (кінець 15 – початок 17 ст.).	10	1				9
Тема 6. Розвиток суспільно-філософської думки в Києво-Могилянській академії	10	1				9
Тема 7. Соціальна концепція Г. Сковороди	10	1				9
<i>Модульна контрольна робота</i>						
<i>Разом за модуль</i>	<i>68</i>	<i>7</i>				<i>61</i>
Модуль 2						
Тема 8. Кирило-Мефодіївське товариство і розробка філософії української національної ідеї.	10	1				9
Тема 9. Соціально-філософські погляди представників громадівського руху	10	1				9
Тема 10. Філософські ідеї у	10	1				9

творчості діячів української культури початку ХХ ст.						
Тема 11. Історичні витоки та особливості формування соціально-філософської думки на Закарпатті	11	2				9
Тема 12. Розвиток суспільно-філософської думки України в радянській і пострадянській період	11	2				9
<i>Модульна контрольна робота</i>						
<i>Разом за модуль</i>	<i>52</i>	<i>7</i>				<i>45</i>
Разом	120	14				106

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Особливості визначення предмету історії соціально-філософської думки в Україні	2	
2.	Основні методологічні засади аналізу історико-філософського процесу в Україні.	1	
3.	Теоретичні проблеми історико-соціальної філософської думки в Україні	2	
4.	Соціально-філософські ідеї в культурі Київської Русі	2	
5.	Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України (кінець 15 – початок 17 ст.).	2	
6.	Розвиток суспільно-філософської думки в Києво-Могилянській академії	2	
7.	Соціальна концепція Григорія Сковороди	1	
8.	Кирило-Мефодіївське товариство та основні соціальної і національної-визвольної ідеї	2	
9.	Соціально-філософські погляди представників громадівського руху	1	
10.	Філософські ідеї у творчості діячів української культури початку ХХ ст.	2	
11.	Історичні витоки та особливості формування соціально-філософської думки на Закарпатті Соціально-філософські погляди представників громадівського руху	3	
12.	Розвиток суспільно-філософської думки України в радянській і пострадянській період	2	
	Разом	20	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Особливості визначення предмету історії соціально-філософської думки в Україні	5	8
2.	Основні методологічні засади аналізу історико-філософського процесу в Україні.	5	8
3.	Теоретичні проблеми історико-соціальної філософської	5	9

	думки в Україні		
4.	Соціально-філософські ідеї в культурі Київської Русі	5	9
5.	Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України (кінець 15 – початок 17 ст.)	5	9
6.	Розвиток суспільно-філософської думки в Україні в ренесансну і барокову добу.	5	9
7.	Соціальна концепція Григорія Сковороди	5	9
8.	Кирило-Мефодіївське товариство і розробка філософії української національної ідеї.	8	9
9.	Соціально-філософські погляди представників громадівського руху	9	9
10.	Філософські ідеї у творчості діячів української культури початку ХХ ст.	8	9
11.	Історичні витоки та особливості формування соціально-філософської думки на Закарпатті	7	9
12.	Розвиток суспільно-філософської думки України в радянській і пострадянській період	7	9
	Разом	74	106

Самостійна робота є основним способом засвоєння здобувачем навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Час, відведений для самостійної роботи здобувача, становить 74 години і в навчальну та індивідуальну роботу викладача не обліковується.

Самостійна робота здобувача забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, першоджерелами, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-методичним матеріалами, зокрема розміщеними на сайті системи електронного навчання Moodle тощо.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – комп'ютер, мультимедійний проектор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Андрущенко В.П. Історія соціальної філософії. підручник для студ. вищих навч. закл. / В.П. Андрущенко; М-во освіти України, Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т вищої освіти АПН України. – Київ: Тандем, 2000.
2. Артемюк Б. Філософські проблеми суспільного розвитку. – К.: Абрис, 2008.
3. Афанасенко В.С., Горлач М.І., Данильян О.Г., Дзьобань О.П., Квіткін П.В. Соціальна філософія: підруч. для вищ. шк. – Х.: Прапор, 2007.

4. Белл Д. Настання постіндустріального суспільства // Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. – К.: Знання, 2009.
5. Бетко І. Філософська поезія Куліша/ Філософська і соціологічна думка. – 1994. - № 11-12
6. Боровський Я.Є. Світогляд давніх киян. – К., 1992.
7. Бородій М.К. Данило Михайлович Велланський. – К., 1992.
8. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста. – М., 1988.
9. Винниченко В. Твори. – К., 1989. – Т. 1-2.
10. Вільчинський Ю. Олександр Потєбня як філософ. – Львів, 1995
11. Вільчинський Ю. Розвиток філософської думки в Україні.: Текст лекцій: У 2-х ч.
12. Горський В.С. Історія української філософії. – К., 2001.
13. Горский В.С. Философские идеи в культуре Киевской Руси XI – начала XII века. – К., 1989.
14. Грабович Г. Шевченко як міфотворець. – К., 1991.
15. Грабович Джордж. Шевченко, якого не знаємо // Сучасність. – 1992. – № 1.
16. Грабович Г. Гоголь і міф України. // Сучасність. – 1994. - № 9-10.
17. Драгоманов М. Чудацькі думки про українську національну справу // Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. посібник / Упоряд. М.Ф. Тарасенко, М.Ю. Русин, А.К. Бичко та ін. – К.: Либідь, 1993.
18. Довнар-Запольський М. Церква і духовенство домонгольській Русі // Київська старовина. – 1993. - № 2.
19. Донцов Д. Дух нашої давнини. – Дрогобич, 1991.
20. Донцов Д. Шевченко і Драгоманов // Дві літератури нашої доби. – Львів, 1991.
21. Єлістратов С. Серце як онтологічна передумова пізнання дійсності // Філософська і соціологічна думка. – 1995. - № 1-2.
22. Єфремов С. Історія українського письменства (від початків до М.Костомарова). – Мюнхен, 1989. – Т. 1.
23. Філософія української ідеї та європейський контекст. – К., 1992.
24. Забужко О.С. 25. Забужко О.С. Шевченків міф України. – К., 1997.
25. Іларіон. Слово про закон і благодать // Київська старовина. – 1992.
26. Історія філософії України. Хрестоматія. – К., 1993.
27. Історія філософії України. – К., 1994.
28. Кашуба М.В., Паславський І.В., Захара І.С. Філософія Відродження на Україні. – К., 1990.
29. Кирило-Мефодіївське товариство. – К., 1990. – Т. I–III. Кістяківський Б.О. Україна і Росія // Філософська і соціологічна думка. – 1992. - № 1-2.
30. Кашула І.Ю. Суспільно-філософська думка на Закарпатті кінця XVIII-серидині XIXст. – Ужгород, 1993.
31. Кониський Г. Філософські твори. – К., 1990. – Т. 1-2. Костомаров М.І. Твори. У 2 т. – К., 1990.
32. Костомаров М. Слов'янська міфологія. – К., 1994.
33. Кіндратець О.М. Формування суспільства сталого розвитку: проблеми і перспективи. – Запоріжжя: Видавництво ЗДІА, 2003.
34. Куліш П. Твори. У 2-х т. – К., 1990.
35. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен – Львів, 1995.
36. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світогляд. аналіз. / Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. – 2-е вид. – К.: Знання України, 2005. – 580 с.
37. Липинський В. Листи до братів-хліборобів. – Нью-Йорк, 1954.
38. Липинський В. Історико-політична спадщина та сучасна Україна. – Київ-Філадельфія, 1994.
39. Лісовий В.С. Політика. Ідеологія. Культура. – К., 1997.

40. ЛукМ.І. Ідея гуманітарної науковості в працях представників української академічної філософії. – К.,1994.
41. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. – К.,1992.
42. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. – К.,1994.
43. Мицько І.З. Острозька слов'яно-греко-латинська академія. – К.,1990.
44. Михальченко Н.И. Украинское общество: трансформация, модернизация или лимитроф Европы? – К.: Изд. ин-та Высшей школы, 2001.
45. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. – К.,1992.
46. Нічик В.М. Філософія в Київській братській школі // Філософська думка. – 1988. - № 2.
47. Огородник І.В., Огородник В.В. Історія філософської думки в Україні. – К.,1999.
48. Пам'ятки братських шкіл на Україні (кінця XVII – поч. XVIII ст.). – К.,1988.
49. Потебня О. Естетика і поетика слова. – К.,1985.
50. Потебня А. Мысль и язык. – К.,1993.
51. Потебня А.А. Слово и миф. – М.,1989.
52. Прицак О. Історіософія Михайла Грушевського// Грушевський М. Історія України – Руси. – К.,1991. – Т.1.
53. Прокопович Ф. Філософські твори: У 3-х т. – К.,1979 – 1981.
54. Саух П.Ю. Україна на межі тисячоліть: трансформація духу і випробування національним буттям. – Рівне: Волинські обереги, 2001.
55. Сковорода Г.С. Повне зібрання творів. – К.,1983.
56. Сковорода Григорій. Дослідження, розвідки, матеріали. – К.,1992.
57. Таран В.О., Зотов В.М., Резанова Н.О. Соціальна філософія: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2009.
58. Українські гуманісти епохи Відродження. – К.,1995. – Т. 1-2.
59. Ушкалов І.В., Марченко О.В. Нариси з філософії Григорія Сковороди. – Харків, 1993.
60. Ушкалов Л. Світ українського бароко. – Харків, 1994.
61. Фізер І. Психолінгвістична теорія літератури Олександра Потебні. – К.,1993.
62. Франко І. Зібрання творів. У 50 т. – К.,1986.
63. Хвильовий М. Памфлети. Твори. У 2 т. – К.,1991.
64. Хижняк З.І. Києво-Могилянська академія. – К.,1991.
65. Чижевський Д. В'ячеслав Липинський як філософ історії //Філософська і соціологічна думка. – 1991. - № 10.
66. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – К.: Оріє, 1992.

Допоміжна література

1. Большой энциклопедический словарь: философия, социология, религия, эзотеризм, политэкономия / Главн. науч. ред. и сост. С.Ю. Солодовников. – Мн: МФЦП, 2002. – 587 с.
2. Булатов М.О. Філософський словник. – К.: СтілоС, 2009. – 575 с.
3. Всемирная энциклопедия: Философия / Главн. науч. ред. и сост. А.А. Грицанов. – М.: АСТ, Мн.: Харвест, Современный литератор, 2001. – 1312 с.
4. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; Пер. з англ. В. Шовкун; Наук. ред. пер. О. Шевченко. – К.: Основи, 2003. – 472 с.
5. Європейський словник філософій: Бібліографічний опис: Том 1. / Під. кер. Барбари Кассен – К.: Дух і літера, 2009. – 576 с.
6. Історія філософії. Словник / Заг. ред. В.І. Ярошовця. – К.: Знання України, 2005. – 1200 с.

7. Мала енциклопедія етнодержавознавства. НАН України. Інститут держави і права ім. В.М.Корецького; Редкол.: Ю.І.Римаренко (відп. ред.).– К.: Генеза, Довіра, 1996. – 942 с.
8. Новая философская энциклопедия: в 4-х т. / Ин-т философии РАН; Научноред. совет: предс. В.С. Степин, заместители предс. А.А. Гусейнов, Г.Ю. Семигин, уч. секр. А.П. Огурцов. – М. : Мысль, 2001. – 1258 с.
9. Новейший философский словарь: 3-е изд., исправл. – Мн.: Книжный дом, 2003. – 1280 с. 24
10. Современный философский словарь / Под. ред. В.Е. Кемерова. – М.; Бишкек: Одиссей, 1996. – 1253 с.
11. Тлумачний словник основних філософських термінів / Петрушенко В.Л. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2009. – 264 с.
12. Убальдо Н. Иллюстрированный философский словарь / Пер. с ит. – М.: БММ АО, 2006. – 584 с.
13. Філософська думка в Україні: Біобібліографічний словник /Авт. кол.: В.С. Горський, М.Л. Ткачук, та ін. – К.: Пульсари, 2002.– 224 с.
14. Філософія: ідеї, ідеології, персоналії: Ілюстрований енциклопедичний довідник / Укл. Ю.В. Омельченко. – К.: Ракша М.О., 2009.– 296 с.
15. Філософія політики: Короткий енциклопедичний словник / Авт.-упоряд.: Л.В. Губерський, В.П. Андрущенко, М.І. Бойченко та ін. – К.: Знання України, 2002.
16. Філософський енциклопедичний словник / В.І. Шинкарук та ін.; НАНУ, Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди. – К.: Абрис, 2002. – 742 с.
17. Філософський словник соціальних термінів / Ред. рада Андрущенко В.П., Губерський Л.В., Кремень В.Г. та ін., 3-тє вид., доп. – К. – Харків: Р.И.Ф., 2005.

Интернет ресурси

1. www.filosof.com.ua/ бібліотека
2. <https://postnauka.ru/> Критические социальной философии

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

ініціали)

(підпис, Прізвище

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис, Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис, Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис, Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис, Прізвище ініціали)

